

Zajęcia fakultatywne: 3 ECTS, konwersatorium, 30 h, 2021/2022

1	Nazwa zajęć po polsku i angielsku	Antropologia przemocy <i>The Antropolgy of Violence</i>
2	Imię i nazwisko wykładowcy, tytuł/stopień naukowy	Maciej Teodor Kociuba; dr hab.; adiunkt
3	Język wykładowy	Polski
4	Strona WWW	
5	Semestr	II (letni)
6	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	<p>Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Konwersatorium 30 h, 1 ECTS Konsultacje i zaliczenie 5 h, 0,5 ECTS Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 35 h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1,5 ECTS</p> <p>Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 10 h Przygotowanie się do zaliczenia 5 h Łączna liczba godzin niekontaktowych 15 h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1,5</p> <p>Sumaryczna liczba punktów ECTS 3</p>
7	Wymagania wstępne	Bez wymagań wstępnych
8	Opis zajęć	<p>Zajęcia stanowią prezentację filozofii kultury René Girarda na tle przemian jakim podlega współczesny świat. W szczególności przedstawione zostaną psychospołeczne mechanizmy generujące przemoc, tak jak rozumiał je francusko-amerykański antropolog. Porównane zostaną te mechanizmy pod kątem ich działania w mikroskali, gdy chodzi o pojedynczego człowieka osadzonego w wąskim kontekście społecznym, a także pod kątem ich działania w makroskali, gdy chodzi o całe społeczeństwa, narody czy cywilizacje. Postawione zostaną kardynalne pytania dotyczące cywilizacji Zachodu: Czy w naszej śródziemnomorską cywilizację wpisana jest tendencja do generowania przemocy? Czy istnieje jakaś możliwość budowania kultury i cywilizacji wolnej od przemocy? Jakże musiałyby zostać spełnione warunki, by możliwe było zbudowanie takiej cywilizacji? Problematyka antropologiczna tak szeroko zakrojona prowadzi na koniec do problemów ściśle filozoficznych osadzonych w etyce. Przemoc jako rodzaj moralnego zła prowokuje do stawiania pytań o naturę ludzką jako taką.</p>
9	Zakres tematów	<ol style="list-style-type: none"> 1) Pojęcie przemocy. Przemoc jako fenomen psychospołeczny. 2) Przemoc i agresja w systemie Z.Freuda. Eros i Thanatos. 3) Przemoc jako zjawisko opisywane w psychologii (mała skala) oraz jako zjawisko społeczne i kulturowe (duża skala). 4) Przemoc w różnych kulturach (chrześcijaństwo, buddyzm, islam). 5) Przemoc w różnych ideologiach (faszyzm, komunizm). 6) Pojęcie mimesis (naśladownictwa) jako kluczowe w systemie antropologicznym R.Girarda 7) Geneza przemocy w teorii R.Girarda. 8) Stosunek R.Girarda do poglądów Z.Freuda.

		<p>9) R.Girard a chrześcijaństwo.</p> <p>10) Racjonalizm R.Girarda. Teoria R.Girarda jako przejaw myślenia kartezjańskiego.</p> <p>11) Pojęcie „kozła ofiarnego” jako centralna kategoria myślenia Girardowskiego.</p> <p>12) Literatura piękna jako źródło wiedzy o społeczeństwie.</p> <p>13) Status metodologiczny teorii społecznej R.Girarda.</p> <p>14) Krytyka koncepcji R.Girarda.</p> <p>15) Proces recepcji poglądów francuskiego antropologa.</p>
10	Literatura (z podziałem na obowiązkową i uzupełniającą)	<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. R. Girard, Kozioł ofiarny, Łódź 1991. (fragment, pierwszy rozdział) 2. R. Girard, Sacrum i przemoc, t. 1., Poznań 1993. (fragment, dowolnie wybrany rozdział) <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. R. Girard, Początki kultury, Kraków 2006. (fragmenty) 2. M.T.Kociuba, René Girard o początkach kultury, „Znak”, czerwiec 2007. 3. Maciej Kociuba, Kulturotwórcza rola przemocy w koncepcjach René Girarda, Nowa Krytyka 9, 137-157, 1998. <p>[link: https://bazhum.muzhp.pl/media//files/Nowa_Krytyka/Nowa_Krytyka-r1998-t9/Nowa_Krytyka-r1998-t9-s137-157/Nowa_Krytyka-r1998-t9-s137-157.pdf]</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Maciej Kociuba, Freudowski kompleks R.Girarda – między apologią a odrzuceniem, (w:) Freud i nowoczesność (pod red.:) Z.Rosińska, J.Michalik, P.Bursztyka. Universitas, Kraków 2008.
11	<p>Efekty uczenia się z przyporządkowaniem do efektów uczenia się kierunkowych</p> <p>(w przypadku zajęć dedykowanych kreatywności społecznej efekty zajęć należy przyporządkować do efektów kierunkowych kreatywności; w przypadku zajęć niededykowanych, efekty zajęć powinny być przyporządkowane do efektów kierunkowych również innych kierunków)</p>	<p>Wiedza:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Student zna centralne kategorie filozofii kultury R.Girarda. Student rozumie na czym polega mechanizm psychospołeczny rodzący przemoc. <p>Umiejętności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Student potrafi w jasny sposób sformułować swoje poglądy i budować argumentację na ich rzecz. Potrafi bronić swego stanowiska i odpowiadać na kontrargumenty. <p>Kompetencje społeczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Student jest gotów do krytycznej analizy wiedzy o człowieku, poznaniu i kulturze. Student jest zdolny do odnalezienia w życiu społecznym przykładów generowania przemocy opisywanych w teorii Girarda.
12	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu)	<p>Wiedza:</p> <p>Sprawdzenie wiedzy nt. teorii Girarda w czasie krótkiej rozmowy zaliczeniowej</p> <p>Umiejętności:</p> <p>Obserwacja i ocena studenta w czasie dyskusji nt. wybranych aspektów teorii przemocy i opisu samego fenomenu przemocy.</p>

		Kompetencje społeczne: Ocena wypowiedzi zaliczeniowej pod kątem samodzielnej oceny zarówno zjawiska przemocy występującego w życiu społecznym jak i teorii opisujących przemoc.
13	Metody dydaktyczne	Metoda podająca (wykład). Dyskusja nad wybranymi problemami.
14	(1) Metody oceniania (2) Kryteria oceniania	1) Aktywne uczestnictwo w zajęciach. 2) Obecność na zajęciach; krótka rozmowa na temat przeczytanej lektury.